

JAK UČIT BOŽÍ SLOVO

John Garlock

sobota 7. 9. 1996 v Praze

Dnes ráno bych vám chtěl říct několik věcí, nebo principů jak vyučovat. Předpokládám, že všichni z vás jste učitelé, nebo by jste chtěli být učitelé. Je to velmi důležité povolání, protože to proměňuje životy lidí. Je to také velmi složitá práce, v mnoha ohledech. Ale také přináší velké uspokojení, nebo odměnu.

Zjistil jsem, že mám mnoho poznámek o tom jak učit, když jsem si prohlížel co mám v počítači. A hodně toho se týkalo duchovní kvality učitele. Ale dnes o tom nebudu mluvit. Myslím, že o tomto tématu už jste toho hodně slyšeli. Chtěl bych ve stručnosti říct, že věřím tomu, že charakter učitele je důležitější, má větší vliv na studenty, než techniky, které používá. Zkuste se sami zamyslet, ze své zkušenosti, zkuste si vzpomenout na nejlepšího učitele, kterého jste kdy měli. Kdo to byl? Nemyslím jenom učitelé v církvi, ve škole, možná to bylo, když vám bylo 7 let, možná to byl někdo na Universitě. Ale zkuste se zamyslet, jestli si vzpomenete na nějakého učitele, o kterém byste mohli říct, tenhle člověk mě opravdu ovlivnil. Myslíte na někoho takového? Většina z nás, má natolik štěstí, že má alespoň jednoho takového významného učitele. Když myslíte na jednoho, zvedněte ruku. Ano, většina z nás měla alespoň jednoho dobrého učitele. A teď bych chtěl, abyste se zeptali sami sebe, proč jsem si vzpomněl na tohoto učitele a ne na jiného? Můžete dát nějaký důvod? Proč jste mysleli zrovna na tohoto člověka a ne na jiného? Chtěl bych něco slyšet. Odpovědi: „Že o mě měl osobní zájem.“ „Protože mě povzbuzovala a věřila mi, že něco dokážu, ta učitelka.“ Kdo ještě? „Protože to co říkal, taky žil.“ „Protože oceňoval snahu po nápravě.“ Takže všimli jste si, že z toho co bylo řečeno, všechno se to týká charakteru. Nikdo z nás neřekl, pamatuji si tohoto učitele, protože umí geografii celého světa. Pamatuji si tohoto učitele, protože to byl vynikající matematik. To není důvod proč si lidé pamatují své učitele. Když jsem se zeptal, tuto otázku položil v jiných skupinách, někdy si ti lidé dokonce nemohli ani vzpomenout co ten učitel vlastně vyučoval, který předmět. Protože se to vlastně netýká, co zůstane v paměti, není ten předmět, ale charakter toho učitele. A tak co se týče ovlivnění života člověka, charakter je velice důležitý. Chodil jsem do veliké střední školy. V jedné škole tam bylo skoro 3 000 lidí. Byl tam jeden pán, pan Gilbert, který vyučoval matematiku. To nikdy nebyl nejlepší předmět pro mě. A protože tam bylo tolik studentů, tak každý den vyučoval 5 tříd ty stejné věci. A tak si říkám, jak to muselo být hrozné 5 krát za sebou vysvětlovat to samé. Ale tak on to dělal. Já jsem byl v té páté třídě. Na konci dne. On tam opravoval ty příklady, ty písémky, ty zadání, které byly. A jednou nám řekl výsledky a jeden žák řekl, „podívejte se na příklad 27, je to zmatený. Když byste tomu rozuměl jinak, tak by výsledek byl jiný.“ Pan Gilbert se na to podíval, řekl „ano máš pravdu“ a tak řekl, „když jste to pochopili jinak, vyjde vám ten druhý výsledek, tak to taky беру, že je to v pořádku.“ A víte co potom udělal? Pak udělal to, že se vrátil ke všem těm písémkám, tříd co měl před tím ten den a zkontroloval ten příklad 27. A kdokoli, kdo tam měl ten druhý možný výsledek, tak jim to započítal. To nikdy nezapomenu. To je poctivost, to je přínos, to je charakter. A tohle si o panu Gilbertovi budu pamatovat víc než cokoliv co se nás snažil naučit z matematiky. Náš charakter je velmi důležitý! A tak, to jsem chtěl říct dřív než budu mluvit dál, abych zdůraznil, že charakter je velice důležitý pro učitele. Protože vám nemám čas mluvit o všem a myslím si, že vyučování o charakteru slyšíte od svých pastorů a od učitelů.

Teď bych chtěl mluvit o těch dalších předpokladech pro učitele, kvalifikaci učitele. Tak bych chtěl začít s tím, že vám řeknu takový stručný seznam věcí. Ta první věc, co musíte mít jako učitel je, že sami musíte být studenti. Pokud učíte, musíte se sami učit. A samozřejmě, když mluvíme o tom, že chceme učit Bibli, tak sami potřebujete studovat Bibli. Jsou různé druhy čtení Bible. Čtete Bibli, když připravujete vyučování, a někdy čtete Bibli jen tak, co já nazývám rekreace, pro svou vlastní potěchu. A někdy čtete takhle jenom rekreačně, měli byste v tom hledat věci, které můžete vyučovat. Ale co platí, že byste měli stále být studenti. Moje maminka, když jí je dneska 99 let, už sama nemůže číst. Ale i když jí bylo 91, 92 let, tak pořád studovala Bibli, zapisovala si poznámky, snažila se toho naučit víc.

Druhá věc, co by učitel měl být, že by měl používat pomůcky. Jsou věci, které vám pomohou v osobním studiu a vyučování. Mohu některé z nich vyjmenovat, samozřejmě potřebujete Bibli. Doporučuji, abyste měli Bibli ve všech jazycích, které umíte. Pokud můžete číst německy, obstarajte si německou Bibli. Umíte-li anglicky, pořídte si anglickou. Pokud nemáte oba překlady české, měli byste mít oba. Učitelé Bible, by měli být sběratelé Biblí. Jsou zde nějaké velikosti, některé velmi malé, ty které jsou výhodné jako kapesní vydání, které můžete používat, můžete s nimi cestovat. Nejsou úplně nejlepší k tomu,

když vyučujete. Tahle má ohebné desky, takže zůstane otevřená. Ale je mnoho malých Biblí, které když otevřete a položíte je, tak se to samo zavře. Takže pro vyučování to není moc dobré. Je to dobré to mít, když jedete autobusem, ale pro vyučování budete potřebovat nějakou jinou.

A také potřebujete mít nějaké místo, kde začnete studovat. Nějaký stůl, nebo něco. Vzpomínáte si na tu ženu, když připravovala pro proroka místo, kde by mohl být? Místo mělo postel, stůl, židli a lampu. A to je přesně to co potřebujete. To jsou ty základní věci. Tak tyhle nástroje, pomůcky potřebujete.

A také potřebujete nějaké barevné tužky, zvýrazňovače, nebo něco, abyste si mohli v Bibli podtrhávat. Když jsem chodil do Biblické školy, tak bylo populární si podtrhávat různými barvami. A někteří mí spolužáci měli takovou sadu tužek různobarevných, asi 8 barev. Všechno co se týkalo nebe podtrhávali modře, všechno co bylo o růstu podtrhávali zeleně, všechno o spasení červeně. Bylo to krásné, ale ne úplně praktické. Protože nemůžete mít všude s sebou 8 tužek, kdekoliv kde jste. Nemyslím si, že by to bylo dobré. Já používám 4-barevnou tužku, ale nejčastěji používám červenou a černou. Obecně tak, používám červenou na ty věci, které se týkají evangelizace. A černou na to ostatní. Ale nemyslím si, že barvy jsou nějak důležité. Ale myslím si, že byste si měli podtrhávat v Bibli. Někteří si myslí, že to znesvěcuje tu knihu, když v ní podtrháváte. Ale to není pravda. Bohu to opravdu nevadí, když si podtrháváte v Bibli. Je pro vás pak použitelnější. Takže se některá slova zakroužkují, podtrhávám si slova, někdy si udělám takovou spojnicí mezi slovy na stránce, někdy si tak vedle píšu 1,2,3 například. Myslím, že to je důležité. A také jako učitel by jsi měl být objevovatel. Stále vyhlížet nějaké nové nápady. Něco co byste mohli sdílet s ostatními. Váš postoj by měl být asi takový, jako postoj jednoho žebráka, který říká druhému žebrákovi, kde najít nějaké jídlo. Když něco najdete, tak by to měla být radost pro vás sdílet se s ostatními. Také učitel by měl přemýšlet. A to je někdy těžké. Někteří z nás by raději umřeli, než přemýšleli, ale je důležité přemýšlet. Musíte přemýšlet, když čtete Bibli. Protože musíte učinit takové rozlišení, musíte rozlišovat.

Například abyste si všimli, že v Písmu se používá 3 druhů jazyka. Všechno co je v Bibli tak se dá rozčlenit do jedné z těchto tří kategorií. Ten první je doslovný jazyk, to znamená že, když tam něco je napsáno, tak to přesně to znamená. Ve 4. kapitole Jana, když je napsáno, že „přišla žena ze Samarií ke studni, aby čerpala vodu“, tak to je skutečná žena, je to skutečná studna, je to skutečná voda, není to nějaká teoretická, nebo symbolická věc, je to doslovné. Pak je obrazný jazyk, to má skutečný význam, ale ten význam není přesně takový, co říkají ta slova. V písmu je verš, který říká, že „hory poskakovaly jako ovce.“ To jsem nikdy neviděl, dovede si to představit, že by hory tancovaly? To je obrazný jazyk. To znamená, že příroda se radovala. Je to obrazný jazyk, když mluvíme o Ježíši, že je růže Šáronská, nebo že je lilie. Vzpomínám si na jeden obraz, který někdo namaloval, snažil se nakreslit doslova ženu podle Písně písní. Její zuby jsou jako stádo koz, její krk je jako věž. Je to nakreslené, že je to z cihel. Takže jak je napsáno, že její prsy jsou jako dva koloušci, takže tam jsou namalovaní dva koloušci. To je takový velice zvláštní obraz, protože ten jazyk použitý je obrazný. Ten obrazný jazyk je legitimní, je to v pořádku. Ale musíme pochopit, že je jiný, než ten doslovný. A ten třetí, je symbolický. Symbolický jazyk má doslovný význam, ale znamená to také ještě něco dál než ten doslovný význam. Některé události v Bibli, se skutečně staly, byly opravdové, skutečné, pokud byste tam byli, tak byste to mohli natočit na video, ale je v tom něco víc, protože to něco symbolizuje. Například, když Ježíš zemřel a opona v chrámu se roztrhla, tak to se skutečně stalo, ale má to význam ještě jiný, než jen to, že se to skutečně stalo. Je to symbolický jazyk. Někdy něco co je napsáno je obrazné i symbolické. Není to možné rozdělit. Ale když učíte Bibli, tak se musíte ujistit, že rozumíte těm jednotlivým druhům jazyka. Také jsou oddíly v Písmu, které symbolizují více než jednu věc. To je asi všechno, co bych k tomu chtěl říct.

Učitel by také měl hledat nějakou strukturu v Bibli, pořád hledat nějakou strukturu. Vyhlížet, že byste mohli vyjmenovat nějaké body, tak jak jdou za sebou.

Často je v písmu nějaký oddíl, který se týká celé skupiny lidí. Takže můžete předpokládat, že to co je tam napsáno se netýká jenom toho jednoho člověka, o kterém se tam mluví, ale je to takový prototyp něčeho obecnějšího. Dám vám příklad. Myslím že to je v Janově evangeliu, v 12. kapitole. Tady je příběh o večeři, kterou měli pro Ježíše. Muselo tam být velmi mnoho lidí, ale jsou tady jenom čtyři vyjmenování. Je to Jan 12, několik prvních veršů. Tady jsou ty čtyři, kteří jsou vyjmenováni. Marta, Lazar, Marie a Jidáš. Proč tihle čtyři jsou tady zmíněni takhle doslova? A další ne? Duch svatý mi takhle jednou položil tento oddíl. A pochopil jsem, že každý z těch čtyř lidí je takový jiný, jinak se choval v té situaci. Jidáš ten kritizoval chyby, Lazar ten se radoval z toho jídla, je tam napsáno, že Lazar byl jeden z těch, kdo seděl u stolu s Ježíšem. Líbilo by se vám, kdybyste byli označení za toho, kdo tam sedí? Někdo v nebi řekne, kdo to byl? On byl jeden z těch co tam seděli. Nic nedělal, jenom tam seděl, Lazar nikdy nic neudělal, nikdy nic neřekl v Bibli, jenom tam seděl. „Tady jsem, milí lidé, přineste mi jídlo.“ V jedné ruce vidličku, v druhé

nůž - to je Lazar. Znáte lidi ve sborech, kteří jsou takoví? Ano, „jsem tady, požehnej mi!“ A pak tam je Marta, Marta to je ta, která dělá tu práci. Je tady jiné označení, jiné slovo, je tam napsáno, že Marta sloužila. Sloužení je lepší než sezení. A jsou takoví lidé ve sboru. A jsem za ně vděčný Bohu. A pak je tady Marie. Její jednání je, že ukazuje Ježíši lásku. Ona ho uctívá. To je její zaměření. Ti čtyři lidé tam skutečně byli. Ale vidíte, že oni by mohli reprezentovat jednotlivé skupiny lidí ve sborech. Jedny, kteří kritizují, ty kteří jsou jen pasivní, ale jsou tam, ty co dělají tu práci a uctívači, chváliči. Je pravda, že Janovo evangelium je víc symbolické než jiné knihy v Bibli, Jan nevypráví žádný příběh jenom proto, že se stal. Ale protože něco znamená, má nějaký další význam. V Janově evangeliu najdete mnoho symbolizmu. Vyhlížejte tam takové prototypy, jako v tom příkladě, co jsme zmínili. Na základě tohoto příběhu můžete mít čtyři vyučování. Jaký je váš vztah k tomu, být v církvi. Nemluvím nějak speciálně o tom učit děti, tyto principy se vztahují na vyučování dospělých, to jsou principy, které platí obecně.

Další taková věc, kterou můžete vyhlížet v té struktuře, je vyhlížet vývoj. Kde je nějaký seznam věcí v Bibli. Například jako ovoce Ducha, Galatským 5. V Micheáši 6,8 je jeden verš, je napsáno co Bůh požaduje. „Požaduje, abychom jednali spravedlivě, abychom milovali milost a abychom chodili pokorně.“ A to je vývoj, spravedlnost to znamená dát druhému člověku co zaslouží, ale ne víc. Já si nechám svou košili a ty si necháš svou košili. Ty nekradeš nic mého, já nekradu nic tvého, to je spravedlivé. Co je milost, milost je, že když máš 2 košile a já nemám košili, ty dvě košile jsou tvoje, zaplatil jsi za ně, nepatří mně, ale pak mně můžeš dát jednu z těch košil a to je milost. To je jeden krok ještě za spravedlnost. A co pokora, pokora je, když je jenom jedna košile a ty ji dáš tomu druhému aby ji měl. To jde ještě za milost. No a vidíte ty kroky vývoje. Vždycky vyhlížejte ten vývoj. To dává velmi dobrou osnovu pro vyučování. Také hledejte v písmu paralely, co se k sobě váže. Je taková dobrá lekce o modlitbě, kde Jakub a Jan, žádají Pána Ježíše, aby mohli sedět, jeden po jeho pravici a druhý po jeho levici v nebi. Marek 10, 37 „Dej nám, abychom jeden na pravici tvé a druhý na levici tvé seděli v slávě tvé.“ Dostali to o co žádali? Ne, to je modlitba, která nebyla zodpovězena. Co bylo špatně na té modlitbě? Byla sobecká a byla líná. „Pane, dej abychom mohli sedět...“ A byla tam nevěra. Jak to vím? Vidím to na způsobu, jak oslovili Ježíše, „Pane, chceme se tě na něco zeptat, slíbíš, že nám to uděláš?“ Každý rodič zná tuhle techniku. A mnozí rodiče dělají to samé co Ježíš. „Nejdřív mi řekni na co se chceš zeptat.“ Je vidět, že nepřišli s vírou, že to Pán dá. Protože ta modlitba byla sobecká, líná a s nevěrou. Nebyla vyslyšena. A to by nás mělo něco učit o modlitbě. A teď porovnejme tenhle oddíl s místem v knize Jozue 14,12. Kdy Káleb říká, „dej mi tuto horu“ a stalo se. Ten rozdíl mezi jeho modlitbou a mezi modlitbou Jakuba a Jana, je v tom, že jeho modlitba nebyla sobecká, mohl požádat o ty zelené pole, které byly obhospořadovány, ale Káleb požádal o věci, co nikdo ani nechtěl. Jeho modlitba určitě nebyla líná, protože tam pořád ještě byli obři, kteří odtamtud museli být vyhnáni a jeho modlitba nebyla s nevěrou, protože Káleb věděl, před 40 lety mi to Bůh zaslíbil a teď se to naplní. A tady máte vyučování o modlitbě. Abys dostal to, za co se modlíš, tvoje modlitba musí být nesobecká, aktivní a plná víry. Ne tak, jako Jan a Jakub.

Vzpomínám si na jeden příběh o chlapci, který chtěl udělat zeleninovou zahrádku. Našel takový prázdný kus země, dostal povolení majitele, aby ji mohl použít. A bylo tam spousta smetí, staré gumy, plechovky, které tam někdo odhodil, prostě takové smetiště. A asi tak metr vysoký plevel, posekal plevel, odstranil všechno to listí, srovnal zemi a motykou to pěkně okopal a zasadil krásné řádky zeleniny, zaléval, plel všechn ten plevel. A za pár měsíců měl krásnou zahrádku. A jeden takový starý pán, šel kolem. Uviděl toho chlapce pracovat na zahrádce, viděl, že ten chlapec byl hrdý na tu zahradu a tak si řekl, no tak to bych ho mohl něco naučit. „To je krásná zahrada, kterou ty a Bůh máte.“ A ten chlapec se na něj podíval. „Ano, máte pravdu, ale měl byste vidět tuhle zahradu, když jí Bůh měl sám.“ Bůh je ochoten udělat svůj podíl práce, ale my musíme být ochotní udělat ten svůj. Když se modlíme, tak musíme mít ten postoj Káleba.

Učitel musí hledat strukturu, učitel si musí klást otázky. To je moje oblíbená technika, když studuji Bibli. Sám sobě kladu otázky na základě toho oddílu. Nemusíte se ptát nějakého odborníka, ale ptejte se sami sebe. A když si kladete tyto otázky, tak odhalujete pravdu v Bibli, v tom oddíle. Například ten oddíl, o Jidášovi, Lazarovi, Martě a Marii. Když jsem to četl, tak jsem si kladl otázky. Kde se to stalo? V Markovi je napsáno, že je to v domě Šimona malomocného. Tak jsem si říkal, kolik lidí tam bylo? Musela tam být ta rodina, Šimona, víme že tam byla, Marie, Marta a Lazar. Bylo tam 12 učedníků, byl tam Ježíš, možná nějakí sousedi, to vypadá, že by tam mohlo být tak 25-30 lidí. A pak jsem si říkal, no a když tam teda bylo asi tak těch 25-30 lidí, proč jsou jmenováni pouze tito čtyři? A pak jsem něco našel. Je to, skrz to, když si kladete otázky. Proč je toto řečeno? Kdo to řekl? Kdo to slyšel? Co se stalo, hned poté? Zní to jako něco, co už bylo řečeno někde jinde? Proč jsou tady obsaženy určité konkrétní detaily? Které detaily jsou pomínuty? Jak se to lidem líbilo? Jsou tam nějaké emoce v té situaci? Znamenalo to tehdy něco jiného,

než to znamená dnes? Rozumím tomu? Je to kontroverzní? Vztahuje se to ke mně? O čem mě to nutí přemýšlet? Znáám někoho, komu bych tento oddíl měl přečíst? Můžete si položit stovky otázek. A každá z nich je jako vyzdvižení lopaty hlíny, když vykopáváte poklad. Protože, tím že si kladete otázky, tak odhalujete pravdu, která je tam. A možná se tak nakonec stane, že vás napadne otázka, která vás přivede na něco úplně nového.

Pojďme teď mluvit o metodách vyučování Bible. Pojďme se podívat spolu do Nehemiáše 8,8 „Nebo čtli v té knize v zákoně Božím srozumitelně, a vykládajíce smysl, vysvětlovali to, což čtli.“ Koho se to týká? Tady je napsáno, že četli oni. Pojďme se podívat na ty jména, co jsou nad tím veršem. V 7 verši, tito lidé byli zaujati týmiž věcmi jako vy. Můžete si tam připsat svoje jméno. Máte stejný zájem jako lidi, kteří chtějí znát Boží slovo. Lidé neznali Boží slovo a Ezdráš, Nehemiáš a ti ostatní, chtěli aby lidé znali Boží slovo. A tak, jakým způsobem jim to slovo předkládali? Ten osmý verš nám to říká. Říká nám to o třech krocích. Četli přímo z Božího slova. Dávali tomu význam, tomu co četli a pomáhali lidem porozumět tomu významu. Dáme tohle do třech slov. Prezentace, nebo předvedení toho vyučování, vysvětlení a aplikace. To jsou tři kroky vyučování Bible. Začínáte tím, co bylo řečeno v Bibli, pak to vysvětlíte a pak to aplikujete. Myslím, že v tomto verši to nejdůležitější slovo je to „srozumitelně“. To znamená, že se musíte, věnovat tomu, technikám, jak dobře věci vysvětlit. Část toho co dělám je, že vyučuji mladé kazatele jak kázat. Někteří z nich si říkají, že ty principy správné mluvy, rétoriky jsou pro politiky, pro obchodníky. Ale já mám tady něco svatého (Bibli), takže nic z toho se mě vlastně netýká. Protože tohle je svatý materiál. To je velká chyba, pravidla dobré komunikace, jsou pravdivé ať už učíte Boží slovo, nebo prodáváte mýdlo. Dobrá komunikace, je dobrá komunikace. Je to asi takto, je fyzikální zákon, který říká (gravitační zákon): Že všechno je přitahováno ke středu země. A tak předmět, který není na něčem upevněn, tak ten padne. Křída není svatá, ale Bible je svatá. Pokud pustím tu Bibli, spadne? Ó, ne to je svatá kniha. Zákony se na to nevztahují. Ale to je chyba. Protože, když tu Bibli pustím, tak spadne! Když vyučujete a nemluvíte dostatečně nahlas, aby vás lidé slyšeli, pak nemůžete uspět. I kdyby jste říkali tu nejdůležitější pravdu na světě. Nemáte výmluvu na to, abyste řekli, že nemusíte mluvit srozumitelně. Pamatujte na to, že když tito muži četli Bibli, tak ji četli srozumitelně. A to nejdůležitější slovo z toho dalšího je „ten smysl, ten význam“. Ta první část je, co Bible říká, ta další je, co to znamená. A to je potřeba, abyste to vysvětlili. Například, když jsem mluvil o Micheáši 6,8 - spravedlnost, milost, pokora. Tak bych mohl říct jenom, Bůh požaduje spravedlnost, milost a pokoru. Tak pojďme, vstaneme a jdeme domů. Ale v tom by nebyl žádný smysl. A proto jsem se to snažil vysvětlit. Co to je spravedlnost a jaký je rozdíl mezi spravedlností a mezi milostí. A jaký je rozdíl mezi milostí a pokorou. To je výklad. A pak ta aplikace, to je to, jak se to vztahuje do vašeho života. To znamená buď upřímný, starej se o druhé lidi a nestarej se jenom o sebe. Ten třetí krok, zase to nejdůležitější slovo tam je „rozumět“. Dbejte na to, abyste vysvětlovali věci tak jasně, aby vám posluchači rozuměli.

Sbírám přísloví, z celého světa, africká, čínská přísloví i americká přísloví. Prísloví se moc dobře nepřekládají, protože se snaží velikou myšlenku vtěsnat do pár slov. A slova, která mají velký smysl, význam v jednom jazyku, nemají ten samý význam v jiném jazyku. Afričané mají přísloví jako toto: „Jenom hlupák by vyzkoušel jak je řeka hluboká oběma nohama.“ To by bylo samozřejmě hloupé. A další: „Nikdy neříkej člověku, který tě nese, že smrdí.“ To je také z Afriky. Ty čínské přísloví jsou obvykle složitější: „Člověk, který se neusmívá by neměl otevřít krám.“ A tady je jedno přísloví, které máme pro učitele, ale nebude se vám líbit, ale je to pravdivé: „Pokud se žáci nic nenaučili, učitel nic neučil.“ Přemýšlejte o tom...

Zodpovědnost učitele není jenom prezentovat ten materiál, přinést tu látku, ale musí dbát na to, aby ten materiál, ta látka, byla dobře vysvětlena, aby byla porozuměna studenty. Maminky tohle znají, maminka neřekne tomu dítěti, tady máš jídlo, sněz ho jestli chceš! Ale ona se snaží nakrmit to miminko, dostat to jídlo dovnitř. Chce aby to dítě bylo dobře vyživeno. A učitel je taky takový. Není spokojený, do té doby než ta pravda je pochopena a přijata. Pokud není porozuměna, tak to je zodpovědnost učitele. To se nám moc nelíbí. Ale radši bych řekl, to je nějaká hloupá třída. Nedávají pozor. Pracoval jsem s učiteli po mnoho let, většinou se studenty universitního věku v Biblických školách. A když učitel dával test, nebo zkouší, a když 2/3 třídy neuspějí, tak neříkám, co to je za neschopnou třídu, ale říkám, co je to za neschopného učitele. Protože, když se žáci nic nenaučili, znamená to, že učitel nic neučil. Říkal jsem vám to, že se vám to nebude líbit, ale je to pravda. Začali jsme s těmi základními metodami v písmu. Nehemiáš 8,8.

Tohle byste také nenašli v Bibli. Pán mi jednou tohle ukázal. Někdo se mě jednou ptal jaký je rozdíl mezi kázáním a vyučováním. Všichni cítíme, že to není to samé, někteří lidé se snaží zařadit ty věci, rozlišit je od sebe. Mě to až tak moc nezajímá, některá nejlepší vyučování znějí jako kázání a některá nejlepší kázání znějí jako vyučování. Ale zkusím ten rozdíl ukázat tímto způsobem. Ten rozdíl je spíš v té situaci,

než v pravdě, která je vyučována. Učitel většinou učí skupinu lidí, která se bude scházet pravidelně znovu a znovu. A za tím co kazatel spíš předpokládá, že ta stejná skupina lidí se nesejde podruhé. Kazatel je obvykle omezen na jednu metodu kázání. Učitel ten může spíš použít různé pomůcky, různé metody. Dneska ráno jsem použil otázku, ptal jsem se na něco z vašeho života. Používám tabuli. Kazatelé obvykle nepoužívají tabuli. Možná by bylo lépe aby ji používali. Ale ve většině sborech tam není místo kam dát tu tabuli. Při kázání máte takové velice různorodé shromáždění. Lidi osmileté a lidi osmdesátileté. Když vyučujete, tak je lepší mít skupinu lidí, kteří jsou přibližně stejného věku. V kázání je většinou ta struktura méně pozorovatelná. Při vyučování si naopak, učitel uvědomuje, že ta struktura musí být zřejmá, protože to pomůže žákům lépe si to zapamatovat. A co se tohoto týče, kazatelé by určitě udělali dobře, kdyby napodobovali učitele. Při vyučování máte zpravidla situaci takovou, že si lidé dělají poznámky. Když kážete, pravděpodobně ne mnoho lidí si bude psát poznámky. Ale tyto rozdíly jsou rozdíly v situaci. Není to rozdíl v té pravdě. Dokonce to ani nemusí být rozdíly ve stylu, Někteří lidé si myslí, že při kázání je přijatelnější mít to kázání více emotivní. Zatímco vyučování by mělo být víc pro mysl. Tomu nevěřím. Také jsou učitelé, kazatelé, kteří si myslí, že nepotřebují pro kázání nějaké vizuální pomůcky a ilustrace. A to je vážná chyba. Někteří lidé si myslí, když jednáte s dospělými nepotřebujete vizuální pomůcky. Proč si to tak myslí? Je jenom jeden důvod. Dospělí jsou mnohem schopnější zakrýt to, že se nudí. Takže si myslíte, že je oslovujete ve chvíli, kdy to jde úplně mimo ně! Když ztratíte pozornost dítěte, tak to hned víte. Protože to dítě bude šplhat po zdi, anebo tahat někoho za vlasy. Ale když ztratíte pozornost dospělých, dospělý je velice chytrý, sedí tam a ták se usmívá, pokyvuje hlavou a jeho mysl je někde na Tahiti. A to je to proč lidé dělají chybu. Já učím dospělé a nepotřebuji vizuální pomůcky. Ale to je velká chyba. Pravda je taková, že lidé mají užitek, když se mohou na něco dívat. Při tom, když poslouchají.

Věřím, že jsou tři součásti vyučování, které nelze vynechat. První je zapamatovatelná struktura. Nějaký seznam myšlenek, to je to co myslím tou strukturou. Seznam myšlenek. Ne seznam Biblických oddílů, ne seznam příběhů, ale seznam myšlenek. Kdyby jste vyučovali na základě toho oddílu o Jidášovi, Lazarovi, Martě a Marii. Tak máte čtyři myšlenky. Někteří lidé přicházejí do sboru, aby kritizovali, někteří přicházejí do církve, jenom aby přijímali. Někteří chodí do církve, aby pracovali. A někteří přicházejí uctívat. A toto jsou ty vaše čtyři myšlenky. Měli byste mít ten seznam myšlenek. Protože jinak si lidé nezapamatují to poselství. Když student odejde poté, co jste vyučovali a když se s ním potká jeho kamarád a zeptá se, o čem bylo vyučování? Nestačí, když jenom odpoví, „víš to bylo úžasné...“ „dobře, ale co říkal?“ „Hm, já se musím trochu zamyslet, no vím, že to bylo něco o Bibli.“ Ale to nestačí. Měl by být schopen říct: „Říkal čtyři důvody, proč lidé chodí do církve.“ Struktura pomáhá lidem si zapamatovat poselství. To je to, proč říkám zapamatovatelná struktura. Neřekl jsem nádherná struktura, nebo vyvážená struktura, dokonce jsem neřekl ani logická struktura. Ale zapamatovatelná struktura. Protože se můžete postavit a hlásat pravdy hodinu a je to jako byste lidem dávali vajíčka. Tady je vajíčko, tady je ještě jedno, ještě jedno si vem, ještě jedno mám a další. A asi brzo by mu ta vajíčka začala vypadávat z ruky. Nedostal by se bezpečně domů se všemi těmi vajíčky, ale ta struktura to je košík, který mu dáte. Ted' může domů odnést ta vajíčka. Protože je může uložit do toho košíku. Takže ta první nezbytnost je zapamatovatelná struktura. Druhá nezbytná složka je zřejmá ilustrace. Něco co má sílu, co lidi zaujme. A to je jeden z nejsložitějších částí vyučování. Protože je těžké naplánovat si ilustrace. Ilustrace to jsou jako ptáci, které vám létají nad hlavou a nevíte jestli tam zrovna budou nebo nebudou. A musíte být připraveni po ní šáhnout, když letí kolem. Takže pořád byste měli vyhlížet ilustrace. To je jeden z důvodů, proč pořád u sebe nosím takovéto kartičky. Takže si mohu zapsat ilustrace, svoje nápady. Moje rodina ví, že není dobré mi kupovat košili, která nemá kapsičku, protože bych ji nenosil. Když nemám svoje kartičky a tužku, tak se cítím nahý. A tak si chci vždycky zapsat ilustrace, kdekoliv je vidím. Co je ilustrace? Ilustrace je cokoli, co vytváří obraz v lidské mysli. Ilustrace, které používal Ježíš, byly většinou příběhy. Ale nemusí to být příběhy. Ježíš řekl například: „Podívejte se na pole, jsou připraveny ke žni.“ Nebo ilustrace může být jen popis něčeho. Může to být rozbor něčeho. Ale musí to vytvořit obraz v mysli. Protože lidé se učí skrz obrázky, obrazy. Když jim dáte doslovný obrázek, pak je to pro ně jednodušší si vytvořit obrázek v mysli, ale musíte to udělat slovy a můžete se naučit to dělat velice dobře pomocí slov. Ale důležitý je, abyste vytvořili ty obrazy v mysli. Ježíš to znal. Písmo říká, že je učil v podobenstvích. A bez podobenství neučil. To je velmi prosté. Když neměl ilustraci, tak vlastně ani neučil, nějakou věc. Protože by tím nic nedokázal. Vzpomeňte třeba, když za Ježíšem přišel člověk a zeptal se ho, „kdo je můj bližní?“ A Pán Ježíš mohl říct toto: „Definice bližního je někdo, kdo potřebuje tvou pomoc a ty máš tu moc, tu schopnost mu pomoci. Tak to je tvůj bližní.“ Je to zcela pravda, ale je to zcela k ničemu. To v mysli nevytváří žádný obrázek a pak to není způsob jakým Ježíš odpověděl na tu otázku. Když se ten člověk zeptal, kdo je můj bližní, Ježíš řekl: „Tam byl jeden člověk, který jel z Jeruzaléma do Jericha a přepadli ho lupiči a zbili ho

a okradli ho, vzali mu šaty a nechali ho tam v příkopu polomrtvého“, a teď jste uprostřed nějakého dobrodružného příběhu, abyste odpověděli na otázku, kdo je můj bližní? A to vytváří obraz v mysli a tak na konci toho příběhu, Ježíš říká tomu člověku, „teď mi řekni ty, kdo je tvůj bližní?“ a ten člověk to ví. Protože ten obraz to tak jasně objasnil. Mnoho učitelů, si říká, „je to pěkné, když se podaří najít nějakou ilustraci“, ale tak to nestačí. Každá hlavní myšlenka ve vašem vyučování musí mít ilustraci. Nemusí to být dlouhé, ale musí to vytvořit obraz v mysli. No, řekl jsem vám, že vám řeknu tři takové nezbytné části. Za prvé - zapamatovatelná struktura, za druhé zřejmá, jasná ilustrace. A za třetí je dotyk Boží, pomazání, inspirace. Vyjmenoval jsem to jako na třetím místě, ačkoliv je to nejdůležitější. Ale říkám to nakonec, protože je to Boží část. Pokud vy uděláte to, co je váš úkol, tak On udělá svou část. Nemám obavu o tu jeho část, ale obávám se o tu vaši část - struktura a ilustrace. A toto je všechno, o čem jsem se s vámi toto sobotní dopoledne chtěl sdílet, ohledně vyučování Božího slova. Amen.

Ze záznamu přednášky přepsal Karel Sýkora.